

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే

॥ పంచవింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ పంచవింశః సర్గః ॥

రాక్షసీవచోఽనంగీకృత్య శోకసంతప్తాయాః సీతాయా విలాపః

అథ తాసాం వదంతీనాం పరుషం దారుణం బహు |

రాక్షసీనామసౌమ్యానాం రురోద జనకాత్మజా || 5.25.1 ||

ఏవముక్తా తు వైదేహీ రాక్షసీభిర్మనస్వినీ |

ఉవాచ పరమత్రస్తా బాష్పగద్గదయా గిరా || 5.25.2 ||

న మానుషీ రాక్షసస్య భార్యా భవితుమర్హతి |

కామం ఖాదత మాం సర్వా న కరిష్యామి వో వచః || 5.25.3 ||

సా రాక్షసీమధ్యగతా సీతా సురసుతోపమా |

న శర్మ లేభే శోకార్తా రావణేనేవ భర్త్యితా || 5.25.4 ||

వేపతే స్నాధికం సీతా విశంతీవాంగమాత్మనః |

వనే యూథపరిభ్రష్టా మృగీ కోక్టేరివార్దితా || 5.25.5 ||

సా త్వశోకస్య విపులాం శాఖామాలంబ్య పుష్పితాం |

చింతయామాస శోకేన భర్తారం భగ్నుమానసా || 5.25.6 ||

సా స్నాపయంతీ విపులౌ స్తనౌ నేత్రజలస్తవైః |

చింతయంతీ న శోకస్య తదాంతమధిగచ్ఛతి || 5.25.7 ||

సా వేపమానా పతితా ప్రవాతే కదలీ యథా |

రాక్షసీనాం భయత్రస్తా వివర్ణవదనాభవత్ || 5.25.8 ||

తస్యాః సా దీర్ఘబహులా వేపంత్యాః సీతయా తదా |
దదృశే కంపితా వేణీ వ్యాలీవ పరిసర్పతీ || 5.25.9 ||

సా నిఃశ్వసంతీ శోకార్తా కోపోపహతచేతనా |
ఆర్తా వ్యసృజదశ్రూణి మైథిలీ విలలాప చ || 5.25.10 ||

హా రామేతి చ దూఃఖార్తా హా పునర్లక్ష్మణేతి చ |
హా శ్వశూర్మమ కౌసల్యే హా సుమిత్రేతి భామినీ || 5.25.11 ||

లోకప్రవాదః సత్యోఽయం పండితైః సముదాహృతః |
అకాలే దుర్లభో మృత్యుః స్త్రియా వా పురుషస్య వా || 5.25.12 ||

యత్రాహమాభిః కూరాభీ రాక్షసీభిరిహార్దితా |
జీవామి హీనా రామేణ ముహూర్తమపి దుఃఖితా || 5.25.13 ||

ఏషాల్పపుణ్యా కృపణా వినశిష్యామ్యనాథవత్ |
సముద్రమధ్యే నౌః పూర్ణా వాయువేగైరివాహతా || 5.25.14 ||

భర్తారం తమపశ్యంతీ రాక్షసీవశమాగతా |
సీదామి ఖలు శోకేన కూలం తోయహతం యథా || 5.25.15 ||

తం పద్మదలపత్రాక్షం సింహవిక్రాంతగామినం |
ధన్యాః పశ్యంతి మే నాథం కృతజ్ఞం ప్రియవాదినం || 5.25.16 ||

సర్వథా తేన హీనాయా రామేణ విదితాత్మనా |
తీక్ష్ణం విషమివాస్వాద్య దుర్లభం మమ జీవనం || 5.25.17 ||

కీదృశం తు మహాపాపం మయా దేహంతరే కృతం |
తేనేదం ప్రాప్యతే ఘోరం మహాదుఃఖం సుదారుణం || 5.25.18 ||

జీవితం త్యక్తుమిచ్ఛామి శోకేన మహతా వృతా |
రాక్షసీభిశ్చ రక్షంత్యా రామో నాసాద్యతే మయా || 5.25.19 ||

ధిగస్తు ఖలు మానుష్యం ధిగస్తు పరవశ్యతాం ।
న శక్యం యత్ పరిత్యక్తుమాత్మచ్ఛందేన జీవితం ॥ 5.25.20 ॥

॥ ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే పంచవింశః సర్గః ॥